

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 372/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., advokátska kancelária Nezábudková 22, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa

čl. 46, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 12 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017, ktorou žiada vydať tento nálezu:

„1. Základné právo [redacted] upravené v čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v konformnej väzbe s čl. 1, ods. 1 a 2 čl. 12, čl. 46 s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v konaní vedenom na Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 6Sžo/15/2016 porušené bolo.

2. Zrušuje sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/15/2016 zo dňa 27. 10. 2017 a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislava, zo dňa 9.12.2015, a vec sa vracia Krajskému súdu Bratislava na nové konanie a rozhodnutie vo veci a všetky k nemu sa viažuce rozhodnutia

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- Eur, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [redacted] úhradu trov konania sumou 361,96 Eur, ktoré je kancelária Ústavného súdu SR zaplatiť ne účet jeho právneho zástupcu...“

2. Ako zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a k nej pripojených príloh vyplynulo, sťažovateľ sa ako žalobca domáhal v konaní na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 S 59/2013 proti Okresnému úradu Bratislava, odboru výstavby a bytovej politiky ako žalovanému (ďalej len „žalovaný“) preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2013/993/PLJ zo 4. februára 2013. Žalovaný týmto rozhodnutím v odvolacom konaní zmenil rozhodnutie stavebného úradu mestskej časti [redacted] (ďalej len „stavebný úrad“) č. SÚ/CS 2963/2012/8/KOP z 20. novembra 2012 tak, že znížil výšku uloženej pokuty z pôvodnej sumy 5 000 € na sumu 2 500 € a v ostatných častiach ponechal rozhodnutie stavebného úradu nezmenené.

3. Stavebný úrad rozhodnutím č. SÚ/CS 2963/2012/8/KOP z 20. novembra 2012 uznal sťažovateľa vinným z priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), ktorého sa dopustil tým, že v čase od mája 2011 do 28. októbra 2011 realizoval nepovolenú stavbu „rodinný dom“ v štádiu rozostavanosti, pričom vybudoval nosné časti stavby, a to oceľovo-betónové stĺpy na prvom nadzemnom podlaží, pripravil debnenie a oceľovú armatúru a osadil nový múr na [REDAKOVANÉ] ulici ([REDAKOVANÉ]) na pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ], k. ú. [REDAKOVANÉ], bez povolenia stavebného úradu, za čo mu bola podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) v spojení s § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona uložená pokuta vo výške 5 000 €. Sťažovateľ podaniami z 27. mája 2011 a 26. augusta 2011 ohlásil stavebnému úradu stavbu, ktorú mienil vykonávať na pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ], k. ú. [REDAKOVANÉ]. V ohlásení z 27. mája 2011 sťažovateľ uviedol, že mieni vybudovať tehlovo-betónovú prímurovku v systéme Porofix s využitím stenových spôn na časti plotu v dĺžke 15 metrov do výšky 170 cm. V podaní z 26. augusta 2011 sťažovateľ ohlásil jednoduchú stavbu – rodinný dom (stavbu na bývanie), kde uviedol, že na úrovni existujúcej stavby – betónového parkoviska toto prekryje a v podkroví budú situované dva jedenapolizbové byty. Stavebný úrad vydal rozhodnutie č. SÚ/CS 2963/2012/8/KOP z 20. novembra 2012 po tom, čo bol 28. októbra 2011 vykonaný z verejne prístupného miesta (verejnej komunikácie) štátny stavebný dohľad, pri ktorom bolo kontrolované dodržiavanie právnych predpisov sťažovateľom. Z fotodokumentácie a písomného záznamu zo štátneho stavebného dohľadu považoval stavebný úrad za preukázané, že na predmetnom pozemku vo vlastníctve sťažovateľa je osadený nový múr zo strany rodinného domu a nosné časti novej stavby (oceľovo-betónové stĺpy) na prvom nadzemnom podlaží a na druhom nadzemnom podlaží je osadené šalovanie s oceľovou armatúrou. Podľa zistení stavebného úradu nešlo o riešenie prímurovky k jestvujúcemu starému plotu, pretože tento sa v čase vyhotovenia fotodokumentácie už na hranici pozemku žalobcu ani nenachádzal, resp. bola zachovaná len jeho nepatrná časť a popri pôvodnej predajni potravín sa na pozemku, na parkovisku realizovala nová stavba, ktorá v čase výkonu štátneho stavebného dohľadu

pozostávala z nosných železobetónových stĺpov na prvom nadzemnom podlaží a na druhom nadzemnom podlaží bolo osadené debnenie a oceľová armatúra pre stavbu druhého nadzemného podlažia. Stavebný úrad dospel k záveru, že ide o realizovanie novej stavby, ktorá nebola povolená.

4. Žalovaný rozhodnutie č. A/2013/993/PLJ zo 4. februára 2013 odôvodnil tým, že stavebný úrad riadne oznámil sťažovateľovi začatie konania o priestupku so správnym vymedzením skutkovej podstaty, pod ktorú spadalo protiprávne konanie sťažovateľa, sťažovateľ bol poučený o možných následkoch nedostavenia sa na ústne prejednanie priestupku bez náležitého ospravedlnenia. Pokiaľ sa sťažovateľ z neúčasti na prejednaní priestupku ospravedlnil, žalovaný konštatoval, že za akceptovateľné možno považovať len jedno z troch ospravedlnení. Žalovaný považoval zistenia stavebného úradu za správne a za správny považoval aj právny záver o tom, že sťažovateľ bol uznaný vinným zo spáchania priestupku, ktorého sa dopustil tým, že realizoval stavbu bez riadneho stavebného povolenia. Výšku uloženej pokuty žalovaný znížil zo sumy 5 000 € na sumu 2 500 € s odôvodnením, podľa ktorého nemôže výška pokuty neprimeraným spôsobom zasahovať do práv a právom chránených záujmov obvineného a mala by byť odzrkadlením výšky pokút v obdobných prípadoch. V neprospech sťažovateľa svedčilo najmä to, že nespôlupracoval so stavebným úradom pri prejednaní priestupku, na ústne prejednanie priestupku sa nedostavil ani po treťom predvolaní, nepreukázal snahu o navodenie zákonného stavu, nerešpektoval výzvu na zastavenie stavebných prác, jeho protiprávne konanie bolo úmyselné, realizáciou stavby znemožnil ostatným účastníkom konania vyjadriť sa k jeho stavebnému zámeru, ako aj to, že stavbu bolo sťažovateľovi nariadené stavebným úradom odstrániť, z čoho je zrejmé, že sťažovateľ nepreukázal súlad stavby s verejnými záujmami. Napriek tomu žalovaný znížil výšku uloženej pokuty na polovicu, pretože takto uložená výška pokuty dostatočne zohľadňuje všetky okolnosti porušenia zákona a plní i funkcie, najmä výchovnú a preventívnu.

5. Sťažovateľ žalobu doručenú krajskému súdu odôvodnil tým, že stavebný úrad a žalovaný nedostatočne zistili skutkový stav, spochybnil ich zistenia vykonanými štátnymi dohľadmi, poukázal na to, že rozhodnutia sú nedostatočne odôvodnené a v rozpore

so zásadami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a § 58 zákona o priestupkoch, pretože podklady zaobstarané správnym orgánom nepreukazujú spáchanie priestupku sťažovateľom.

6. Krajský súd o žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 2 S 59/2013-66 z 29. januára 2014 tak, že žalobu zamietol. Na odvolanie sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Sžo 42/2014 z 24. júna 2015 rozsudok krajského súdu zrušil, pretože krajský súd prejednal žalobu sťažovateľa v jeho neprítomnosti napriek tomu, že sťažovateľ žiadal o odročenie pojednávania a pripojil i lekárske potvrdenie, čím došlo k odňatiu možnosti sťažovateľovi konať pred súdom. Najvyšší súd uložil krajskému súdu nariadiť vo veci pojednávanie tak, aby sa ho účastníci konania mali možnosť zúčastniť, vo veci znova rozhodnúť a v rozhodnutí sa dôsledne vysporiadať so všetkými námietkami sťažovateľa.

7. Krajský súd vo veci znova rozhodol rozsudkom č. k. 2 S 59/2013-119 z 9. decembra 2015 a žalobu sťažovateľa zamietol. Rozhodnutie žalovaného považoval za dostatočne odôvodnené, založené na riadne zistenom skutkovom stave a stotožnil sa aj s právnym posúdením veci žalovaným. Konštatoval, že stavba sťažovateľa nie je drobnou stavbou, čo vyplýva už z popisu stavby samotným sťažovateľom v podaní z 26. augusta 2011. Ani v prípade jednoduchej stavby, za ktorú krajský súd stavbu sťažovateľa považoval, na zrealizovanie stavby sťažovateľom nepostačovalo iba jej ohlásenie. Ohlásenie postačuje totiž iba pri drobných stavbách a pri jednoduchých stavbách iba vtedy, ak tak určil stavebný úrad v územnom rozhodnutí, čo sa v tomto prípade nestalo. Podľa názoru krajského súdu si toho bol vedomý aj sťažovateľ, pretože v žalobe namietal, že jeho podanie z 26. augusta 2011 bolo žiadosťou o stavebné povolenie a za také ho mal považovať aj stavebný úrad. Napriek tomu sťažovateľ na vydanie stavebného povolenia nevyčkal. Stavbu realizoval bez stavebného povolenia, a tým sa dopustil priestupku. Na tom nič nemôže zmeniť ani to, že pozemok bol na liste vlastníctva zapísaný ako zastavané plochy a nádvoria a na mieste realizovanej stavby je vybudované betónové parkovisko. Pokutu uloženú na dolnej hranici sadzby považoval aj krajský súd za primeranú a jej výšku žalovaným za riadne odôvodnenú.

8. Sťažovateľ odvolanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 S 59/2013-119 z 9. decembra 2015 odôvodnil tým, že krajský súd sa dôsledne neriadil právne záväzným názorom vysloveným v skoršom zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu, pojednávanie vykonal „*expresne rýchlo*“, bez dokazovania a „*pretože si musel ozrejmiť skutočnosti v žalobe*“, vynesenie rozsudku odročil o týždeň. Poukázal ďalej na to, že v dvoch senátoch krajského súdu rozhodujúcich o dvoch príbuzných veciach sťažovateľa rozhodoval rovnaký sudca, čo môže spochybniť nestrannosť senátov. Sankcia uložená žalovaným sťažovateľa neprimerane kriminalizuje a nezohľadňuje európsky úzus o prístupe k seniorom (sťažovateľ má osemdesiatjeden rokov). Sťažovateľ spochybňoval fotodokumentáciu v spise, keď nebolo preukázané, kedy vznikla, a zdôraznil, že k štátnemu stavebnému dohľadu nebol prizvaný. Krajský súd si nijako neoveril dôkazy predložené žalovaným. Obe podania sťažovateľa stavebnému úradu zhrnul do jedného celku, hoci druhé podanie bolo ohlásením jednoduchej stavby. Krajský súd bez potrebného dokazovania uzavrel, že sa nemožno stotožniť s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej skutkový stav bol zistený stavebným úradom nedostatočne. Krajský súd nezohľadnil, že stavebný úrad na podania sťažovateľa nereagoval v zákonnej lehote a na ohlásenie jednoduchej stavby sťažovateľovi vôbec neodpovedal. Sťažovateľ zdôraznil i to, že žiadnu novú stavbu nepostavil a napriek tomu bol uznaný vinným z priestupku. Pretože krajský súd neúplne zistil skutkový stav a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, najmä sa nevysporiadal s námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho žalobe, navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

9. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017 rozsudok krajského súdu (s poukazom na § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku) podľa § 250ja ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 246c ods. 1 OSP a § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

10. Rozsudok krajského súdu č. k. 2 S 59/2013-119 z 9. decembra 2015 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017 nadobudol právoplatnosť 13. januára 2018.

11. Sťažovateľ sťažnosť doručenu ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46, čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 12 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017 odôvodnil tým, že najvyšší súd pokračoval v línii vád, o ktoré oprel svoje rozhodnutie krajský súd, jeho rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a arbitrárne. Sťažovateľ poukázal na to, že rozrobený a nedokončený montovaný skelet nie je pevne spojený so zemou, jeho osadenie nevyžadovalo úpravu povrchu, sťažovateľ realizoval dielo na existujúcej zastavanej ploche a nejde preto o stavbu v zmysle jej definície v stavebnom zákone. Nejde ani o stavbu novú, na danej zastavanej ploche mali predchádzajúci vlastníci stavby, ktorých múry – dnešné murované ploty – tvorili zadnú stenu stavieb. Navyše stavba tak, ako bola vymedzená v rozhodnutiach správnych orgánov, ešte ani nestojí. Najvyšší súd nechcel vnímať „*osobnú pomstu*“ konajúcich osôb na správnych orgánoch, ktoré sa chceli zmocniť pozemku sťažovateľa. Najvyšší súd vo veci nepostupoval objektívne, podliehal svojvoľným a subjektívnym predstavám a nezohľadnil dôkazy predložené sťažovateľom a napriek tomu, že prv uložil krajskému súdu umožniť sťažovateľovi aktívne uplatňovať jeho práva, sám to sťažovateľovi neumožnil. Nevzal do úvahy ani to, že stavebný úrad zlúčil do jedného drobnú stavbu a jednoduchú stavbu. Uloženú sankciu sťažovateľ označil za drakonickú, a to i preto, že mu bola uložená za niečo, čo nevykonal. Jej výška sa rovná hodnote sťažovateľom vykonaného diela. Pokiaľ krajský súd nariadil pojednávanie, toto sa uskutočnilo bez vykonania akéhokoľvek dokazovania a vo svojej podstate ani o pojednávanie nešlo. Sťažovateľ žiadal priznať i primerané zadosťučinenie, a to aj so zohľadnením toho, že správne orgány a aj krajský súd konali proti sťažovateľovi, navyše ako seniorovi, nezákonne, amorálne a svojvoľne, poškodili jeho práva, a to napriek tomu, že sťažovateľ na štátne orgány neustále apeloval predkladaním dôkazov a svojou argumentáciou, aby ich konanie uviedol do zákonnej roviny.

12. Sťažovateľ v závere svojej sťažnosti požiadal ústavný súd, aby sa jeho sťažnosťou zaoberal aj napriek tomu, že zmeškal dvojmesačnú lehotu na jej podanie. Je pravdou, že rozsudok najvyššieho súdu bol právnomu zástupcovi sťažovateľa doručený 13. januára 2018, avšak sťažovateľov zdravotný stav mu znemožnil včasné podanie

sťažnosti ústavnému súdu. Sťažovateľ musel vyhľadať lekársku pomoc na pneumologickej ambulancii 16. januára 2018 pre hroziacu zástavu dýchania a 24. februára 2018 ho postihol infarkt myokardu. Sťažovateľ bol do 28. februára 2018 hospitalizovaný v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, a. s., Bratislava, následne ambulantne liečený a absolvoval viaceré vyšetrenia (o čom predložil ústavnému súdu lekárske správy). Počas týchto zdravotných problémov sťažovateľ nemohol svojmu právnomu zástupcovi poskytnúť potrebnú súčinnosť a sťažnosť ústavnému súdu podať včas. S takýmto odôvodnením požiadal o odpustenie zmeškania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti.

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Ústavný súd sa sťažnosťou sťažovateľa zaoberal i napriek tomu, že sťažovateľ zmeškal lehotu na jej podanie ustanovenú v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Hoci je zrejmé, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017 bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený 13. januára 2018 (týmto dňom nadobudol aj právoplatnosť) a sťažovateľ predložil sťažnosť ústavnému súdu až 16. apríla 2018, teda po uplynutí lehoty stanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ zmeškal lehotu na podanie ústavnej sťažnosti z ospravedlniteľných dôvodov spočívajúcich v zhoršení jeho zdravotného stavu. Ústavný súd považuje takýto postup v osobitných okolnostiach veci sťažovateľa za taký, ktorý zodpovedá účelu a zmyslu inštitútu odpustenia zmeškania lehoty v právnom poriadku (§ 122 Civilného sporového poriadku), ako aj princípom poskytovania ochrany základných práv.

18. Sťažovateľ namietal porušenie týchto ustanovení ústavy, listiny a dohovoru:

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 12 ods. 3 ústavy každý má právo slobodne rozhodovať o svojej národnosti. Zakazuje sa akékoľvek ovplyvňovanie tohto rozhodovania a všetky spôsoby nátlaku smerujúce k odnárodňovaniu.

Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

19. Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením

nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

21. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

22. Ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou

inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

23. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd poukazuje i na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov.

24. Ako zo sťažnosti vyplýva, k porušeniu sťažovateľom označených ustanovení ústavy, listiny a dohovoru malo dôjsť rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017 tým, že najvyšší súd vec nesprávne právne posúdil, pretože vykladal aplikované ustanovenia v rozpore s ich účelom a zmyslom, nevykonal potrebné dokazovanie a svoje rozhodnutie i nedostatočne odôvodnil, keď najmä nereagoval na odvolacie argumenty sťažovateľa. Sťažovateľ argumentoval najmä tým, že krajský súd pojednávanie vykonal „*expresne rýchlo*“ a bez dokazovania, v dvoch senátoch krajského súdu rozhodujúcich o dvoch príbuzných veciach sťažovateľa rozhodoval rovnaký sudca, nezistil dostatočne skutkový stav veci a bez potrebného dokazovania uzavrel, že sa nemožno stotožniť s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej skutkový stav bol zistený stavebným úradom nedostatočne. Sťažovateľ namietal i proti výške uloženej sankcie.

25. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017 svoj záver o tom, že „*odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu*“, odôvodnil takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave po preskúmaní rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku tohto rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné.

Podľa § 54 stavebného zákona stavby, ich zmeny a udržiavacie práce na nich sa môžu uskutočňovať iba podľa stavebného povolenia alebo na základe ohlásenia stavebnému úradu.

Podľa § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona sa priestupku dopustí a pokutou do 33.193,92 € sa potresce ten, kto ako stavebník uskutočňuje novú stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním.

Úlohou súdu v predmetnej veci bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky pre sankčný postih žalobcu v zmysle cit. ustanovenia § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona.

Z podkladov súdneho spisu, ktorého súčasťou ktorého bol aj kompletný administratívny spis žalovaného správneho orgánu, vrátane prvostupňového, aj podľa názoru senátu najvyššieho súdu bolo v posudzovanej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobca začal realizovať stavbu rodinného domu na pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ] v kat. úz. [REDAKOVANÉ] bez príslušného stavebného povolenia.

Za stavu, že žalobca realizoval nepovolenú stavbu, t.j. stavbu na ktorú nebolo vydané právoplatné stavebné povolenie, sa senát najvyššieho súdu v plnom rozsahu stotožnil so závermi prvostupňového súdu, že uskutočňovaním novej stavby bez stavebného povolenia sa žalobca dopustil priestupku v zmysle cit. ustanovenia § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona, a preto zákonné podmienky pre sankčný postih žalobcu v posudzovanej veci boli jednoznačne dané.“

26. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa smerujúcej k výške uloženej sankcie najvyšší súd uviedol:

„Ako správne konštatoval prvostupňový súd, ukládanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených limitoch, hraniciach, uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite zdôvodnené.

Podľa názoru senátu najvyššieho súdu, žalovaný svoju diskrečnú právomoc použil v rámci zákonného rámca (pokuta bola uložená vo výške 2.500,- €, pričom maximálne možno pokutu podľa § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona uložiť vo výške do 33.193,92 €), z tohto rámca nijakým spôsobom nevybočil, inštitút správnej úvahy nezneužil, svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom zdôvodnil, a preto odvolací súd musel konštatovať, že správna úvaha pri výške a druhu pokuty bola použitá v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o správnosť výšky uloženej pokuty, odvolací súd v námietkach žalobcu, ako ani z obsahu pripojených spisov nezistil dôvod, pre ktorý by malo byť v zmysle § 250j ods. 5 O. s. p. o výške pokuty rozhodnuté inak. Výšku pokuty je nutné diferencovať a individualizovať, pričom pokutu uloženú vo výške 2.500,- € považoval aj senát najvyššieho súdu za primeranú, ktorá vo sfére žalobcu splňa nielen úlohu výchovnú ale aj represívnu. Účelom uloženej pokuty je postihovať páchatel'a za protiprávne konanie, pričom je žiaduca citeľnosť pokuty v majetkovej sfére páchatel'a priestupku. V posudzovanej veci podľa názoru odvolacieho súdu pokuta uložená v uvedenej výške takúto funkciu splňa.

Uložená pokuta nepochybne plní tiež úlohu preventívnu, najmä vo vzťahu k ostatným nositeľom totožných zákonných povinností.“

27. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že krajský súd sa dôsledne neriadil skorším zrušujúcim rozhodnutím, najvyšší poukázal na to, že *„predchádzajúce rozhodnutie krajského súdu vo veci (rozsudok č. k. 2S/59/2013 z 29. januára 2014) bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo/42/2014 z 24. júna 2015 zrušené a vec mu vrátená na výlučne z procesných dôvodov bez toho, aby sa najvyšší súd zaoberal meritom veci. Súd prvého*

stupňa postupoval v intenciách rozhodnutia najvyššieho súdu, nariadil na prejednanie veci pojednávanie, ktorého sa žalobca zúčastnil a po opätovnom prejednaní veci opätovne rozhodol. Pri odročení pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 2. decembra 2015 za účelom vyhlásenia rozsudku o týždeň, t.j. na deň 9. december 2015 prvostupňový súd postupoval v súlade s ustanovením § 250i veta prvá O. s. p., ktoré mu tento zákonný postup umožňuje.“.

28. Najvyšší súd sa zaoberal aj ďalšou odvolacou námietkou sťažovateľa: *„Pokiaľ žalobca považoval za vadu konania skutočnosť, že v jeho veciach rozhodoval na Krajskom súde v Bratislave ten istý sudca, odvolací súd konštatuje, že na súd podané, resp. prichádzajúce veci sú pridelené senátom (tiež samosudcom v samosudcových veciach) prostredníctvom elektronickej podateľne. Nie je pritom vylúčené, že vo veciach totožných účastníkov koná na súde senát v tom istom zložení. Skutočnosť, že vo viacerých veciach totožného účastníka prebiehajúcich na tom istom súde koná ten istý senát, nemá za následok vadu konania. Za stavu, že predmetná vec bola senátu 2S pridelená elektronickej podateľňou krajského súdu, aj táto námietka žalobcu je neopodstatnená.“*

29. V závere odôvodnenia rozsudku sp. zn. 6 Sžo 15/2016 z 27. októbra 2017 najvyšší súd poukázal i na východiská a princípy rozhodovania v správnom súdnictve ustálené judikatúrou:

„Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 101/2010-19 zo dňa 11. marca 2010 konštatoval, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Ďalej konštatoval, že treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Ústavný súd poukazom na čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré právne normy citoval, zdôraznil, že vo svojej judikatúre uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Do obsahu základného

práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).“

30. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré boli nastolené v odvolaní sťažovateľa. Z citovaného odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu je zrejmé, že najvyšší súd dôsledne vysvetlil svoje závery, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozsudku krajského súdu.

31. Podľa názoru ústavného súdu nevybočuje z medzí ústavne konformného prístupu konštatovanie najvyššieho súdu, že v správnom konaní bolo preukázané, že sťažovateľ začal realizovať stavbu rodinného domu na pozemku parc. č. ■■■■■ v k. ú. ■■■■■ bez potrebného stavebného povolenia, na čom nič nemôže zmeniť ani okolnosť, že išlo o stavbu na pozemku vedenom ako pozemku zastavanom, a ani tvrdenia sťažovateľa o tom, že išlo o montovaný skelet či stavbu, ktorá podľa názoru sťažovateľa nebola novou stavbou, resp. stavbu ešte nedokončenú. Ostatne ani sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu nespochybnil skutočnosť – zistenia stavebného úradu obsiahnuté v administratívnom spise, podľa ktorých boli na pozemku vybudované nosné železobetónové stĺpy na prvom nadzemnom podlaží a na druhom nadzemnom podlaží bolo osadené debnenie a oceľová armatúra pre stavbu druhého nadzemného podlažia. Pretože sťažovateľ realizoval stavbu, na ktorú nebolo vydané právoplatné stavebné povolenie, dopustil sa priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona a podmienky pre sankčný postih sťažovateľa boli splnené. Vo vzťahu k výške uloženej sankcie (ktorú bolo možné uložiť až do výšky 33 193,92 €) ani ústavný súd nezistil jej neprimeranosť či ústavnú neakceptovateľnosť použitia správnej úvahy, a preto výšku sankcie nepovažuje za rozpornú s okolnosťami veci, keďže vyjadruje postih sťažovateľa za protiprávne konanie so zohľadnením výchovnej, represívnej i preventívnej funkcie sankcie, tak ako to konštatoval i najvyšší súd.

32. Pretože ústavný súd nepovažoval právny názor najvyššieho súdu, ktorým odôvodnil potvrdenie rozsudku krajského súdu za arbitrárny, svojvoľný a jeho rozhodnutie za také, ktoré by popieralo účel a zmysel aplikovaných ustanovení, ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, čl. 36 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru a postupom najvyššieho súdu pri rozhodovaní v odvolacom konaní. Z tohto dôvodu sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

33. Pokiaľ sťažovateľ osobitne namietal porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, túto svoju námietku bližšie neodôvodnil. Z kontextu sťažnosti vyplýva, že k porušeniu tohto základného práva sťažovateľa malo dôjsť tým, že najvyšší súd nepovažoval za dôvodnú argumentáciu sťažovateľa o nezákonnosti postupu krajského súdu v priebehu pojednávania konaného 2. decembra 2015, čím malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. V situácii, keď sťažovateľ neoznačuje konkrétne pochybenie krajského súdu a iba konštatuje, že na tomto pojednávaní nebolo vykonané dokazovanie v rozsahu podľa jeho predstavy, ústavný súd nenachádza v týchto okolnostiach náznaky porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

34. Pre úplnosť ústavný súd vo vzťahu k tej časti sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie čl. 1 a čl. 12 ústavy uvádza, že tieto ustanovenia nemožno považovať za ustanovenia upravujúce základné práva, ktoré by podliehali samostatnej ochrane prostredníctvom inštitútu sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

35. Ústavný súd preto sťažnosť aj v časti smerujúcej proti porušeniu čl. 1, čl. 12 a čl. 48 ods. 2 ústavy odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

36. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako celok, bolo už bez významu rozhodovať o návrhoch sťažovateľa na priznanie spravodlivého zadost'učinenia.

37. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2018